

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Sendt inn elektronisk

14. november 2018

Høring– verdipapirforetaks tilknyttede agenter

Verdipapirforetakenes Forbund (VPFF) viser til departementets høringsbrev datert 3. oktober 2018, hvor Finanstilsynet i høringsnotatet foreslår en innstramning av verdipapirforetaks bruk av tilknyttede agenter.

Finanstilsynet viser i høringsnotatet til at det er registrert 101 tilknyttede agenter til norske verdipapirforetak, og at kun to av verdipapirforetakene har mer enn én tilknyttet agent, som ikke er kredittinstitusjon eller forsikringsforetak. Det opplyses videre at disse foretakene har syv tilknyttede agenter hver. VPFF har kontaktet Finanstilsynet og fått bekreftet at tallmaterialet ikke er helt korrekt. Det er kun ett foretak som har syv tilknyttede agenter. Videre gjør VPFF oppmerksom på at et av våre medlemsforetak har registrert tre tilknyttede agenter, hvorav én er en utenlandsk tilknyttet agent og én ble først registrert i september 2018. Finanstilsynet har opplyst at registeret deres ikke viser utenlandske agenter.

VPFF er kritisk til at det foreslås regler på bakgrunn av tallmateriale som synes å være mangelfullt. Vi stiller også spørsmål ved om forskriftsforslaget er ment å omfatte utenlandske tilknyttede agenter av norske foretak.

VPFF er av den oppfatning at forslaget om at verdipapirforetak kun skal ha adgang til å ha én tilknyttet agent, og som per i dag kun rammer to verdipapirforetak, får urettmessige konsekvenser. Endringsforslaget vil ramme foretak som etterlever regelverket og som over tid har etablert et oppsett for sin virksomhet. VPFF mener at når forskriftsforslaget kun gjelder to foretak, burde det ha blitt konstatert mangler ved disse foretakenes kontrollvirksomhet før man eventuelt gjennomfører et forslag som begrenser antall tilknyttede agenter.

Adgangen til å kunne benytte tilknyttede agenter kan bidra til mer kostnadseffektiv distribusjon av finansielle tjenester og produkter til fordel for kundene. Det er kostnadskrevende å skulle etablere nye kontorer eller filialer. Bruk av tilknyttede agenter muliggjør at man kan etablere et salgssledd i markeder hvor verdipapirforetaket normalt ikke opptrer i enkeltstående transaksjoner. Å ansette personene er normalt ikke ønskelig, siden man da må etablere egne foretak/filial i det land man ønsker å opptre.

Det bemerkes at et av våre medlemsforetak har etablert tilknyttede agenter hvor verdipapirforetaket selv er hovedeier. Bakgrunnen for denne eierskapsmodellen er at man har ønsket å etablere salgssledd som skal konsentrere seg om utvalgte markedssegmenter, og hvor de ansatte skal få være del av eiersiden. For det tilfellet at agentavtalene må avvikles, må de

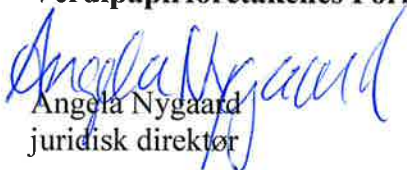
tidligere tilknyttede agentene innfusjoneres i verdipapirforetaket og/eller avvikles. Det er uheldig om man endrer på et rammeverk for disse aktørene som har eksistert over tid. Uansett vil det være behov for en overgangsordning som gir aktørene god tid til å tilpasse seg nye regler.

VPFF er fra oppslag i media oppmerksom på at det tidligere fantes eksempler på foretak som ikke har hatt tilstrekkelig kontroll på sitt agentnettverk. Blant annet skal enkelte mindre foretak ha etablert større agentnettverk, uten at de har vært i stand til å føre tilfredsstillende kontroll og tilsyn med agentene. Dette har gitt seg utslag i dårlig markedspraksis og enkelte ganger regelbrudd. Etter vår mening bør man fremfor å begrense adgangen til å benytte tilknyttede agenter, heller styrke kravet til kontroll av de tilknyttede agentene, samt sanksjonere brudd på etterlevelse av regelverket. Krav til egnethet for daglig leder, styremedlemmer og eiere i agentforetak vil være med på å fremme denne kontrollen. Ytterligere kontroll av virksomheten til de tilknyttede agentene kan gjennomføres ved hyppigere krav til rapportering, tematilsyn e.l.

Videre påpekes, at så vidt VPFF har klarlagt, finnes det ikke tilsvarende begrensninger i andre EU/EØS land om antall tilknyttede agenter. Det innebærer for eksempel at filialer av utenlandske foretak i Norge ikke vil være underlagt den foreslåtte begrensningen i antall tilknyttede agenter. VPFF er av den oppfatning at det er uheldig dersom norske verdipapirforetak vil bli underlagt andre markedsvilkår/konkurransvilkår enn aktører fra andre EØS-land.

Med vennlig hilsen

Verdipapirforetakenes Forbund

Angela Nygaard
juridisk direktør